

een artikeltje schreef in het maandblad van de VBBN 'Bijenteelt, Maandschrift voor de bijenteelt' 80(2): 48 (1978). Hierop reageerden toen een drietal imkerwichelroedelopers met overeenkomstige ervaringen (80(4): 93 (1978)).

Naar aanleiding van het vorenstaande ontving ik datzelfde jaar een 15 pagina's tellend verslag, genaamd 'De betekenis van aardstralen in de schepping en met name voor de imkerij' van Ir. O.J. Cleveringa, van 1920 tot 1961 hoofdingenieur van de Landbouw te Zutphen; vermoedelijk is dat verslag ook wel aanwezig in de bibliotheek van de Landbouw Universiteit

Wageningen. Wat hiervoor gesteld zou niet alleen voor bijen doch evenzo voor andere dieren en mensen gelden. De aannemer J.W.J. Hartong uit Naarden stelt in dit verband dat een hond dergelijke stralingen uit

18 de weg gaat, terwijl een kat ze juist opzoekt; paarden worden er onrustig van. Aangezien mensen dus ook gevoelig zijn voor zulke stoorzones, acht hij het beroepsmatig gezien, gewenst om in het belang van de gezondheid eerst een stuk bouwgrond met behulp van een wichelroede te controleren op de eventuele aanwezigheid van aardstralen, alvorens daarop een huis te bouwen. Behalve met een wichelroede kan hij dergelijke stoorzones ook opsporen met zijn zeer moderne geo-magnetometer.

Samenvattend is het mijn overtuiging dat aardstralen of hoe je die bodeminvloeden ook mag noemen, van invloed zijn op de gezondheid van mens en dier.

J.J. Speelziek, Teuge.

Wintersterfte door aardstralen 2

Gaarne reageer ik op de ingezonden mededeling 'Wintersterfte, enkele andere gezichtspunten' van de heer H. Meyer in **Bijen** 4(11): 310 (1995).

Van de drie als mogelijk genoemde oorzaken acht ik een nadelige invloed van aardstralen niet waarschijnlijk omdat de volken al vijftieng jaar op dezelfde plaats staan en de problemen van de laatste tien jaar dateren.

Voor wat de methode van imkeren betreft, zij vermeld dat ik al vijfenveertig jaar werk volgens de Aalstermethode (nog geleerd van de heer Van Aarts), niet zozeer om de hoofdvolkten te versterken maar meer om reservevolkjes achter de hand te hebben voor het geval dat er iets mis gaat.

Dan wordt nog de kwaliteit van het wintervoer genoemd, ik ben er niet op uit het onderste uit de kan

te halen en laat altijd randjes honing zitten. Gevolg gevend aan het advies van de heer W. Oldenkamp uit Beilen, zie **Bijen** 4(7/8): 203 (1995), heb ik aan het wintervoer een thee van kamille, duizendblad en eikeschors toegevoegd; nadien is nog 1/3 pak Nectapol onder de dekplank gelegd.

Van verschillende zijden is mij ook nog Nosema als mogelijk oorzaak genoemd. Vertrouwd zijnde met het microscopisch onderzoek van biologisch materiaal, heb ik diverse malen monsters bijen op het voorkomen van Nosema onderzocht, zonder, evenwel, daarbij aanwijzingen voor het optreden van Nosema te hebben gevonden.

Mijn volken zijn wederom goed de winter ingegaan, nu eerst maar eens afwachten wat de uitwintering oplevert.

A.P. Kole, Nuenen.

Hongaars echtpaar

Reactie op het artikel van S. Notermans 'Kennismaking met een Hongaars imkers-echtpaar' in **Bijen** 4(11): 313-314. Ik wil u melden dat ik zelf al zo'n dertien jaar spekhoningraat gebruik, maar dan acht ramen van 37 mm dik, met alle voordelen zoals genoemd. Wel wil ik zeggen dat wanneer een jonge koningin aan de leg gaat mijn ervaring is dat, wanneer ik dan geen rooster leg, de raat gedeeltelijk wordt afgebeend en wordt belegd.

J.F. de Rooy, Wouw.

Oproep van de redactie

De redactie van **Bijen** is van plan met ingang van dit nummer iedere maand in **Bijen** een foto te plaatsen van een bijenstal. Hiertoe hebben wij uw medewerking nodig. Ons verzoek aan u is om een foto van een bijenstal toe te zenden aan de redactie, met vermelding van de plaats van de stal en de maker van de foto. De redactie maakt maandelijks een keuze uit deze foto's. Deze wordt dan geplaatst in het blad.

De eerste bijenstal-foto is te zien op pagina 15.